

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY**Diploma Engineering - SEMESTER-IV • EXAMINATION – SUMMER • 2014****Subject Code: 340504****Date: 31-05-2014****Subject Name: Mass Transfer-I****Time: 10:30 am - 01:00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is Authentic

- Q.1** (a) Define (1) Diffusivity (2) Extraction (3) Ideal tray (4) Cascade (5) Selectivity (6) Absorption (7) Overall tray efficiency **07**
- (b) What is mass transfer operation? Explain different methods conducting mass transfer operation. **07**
- Q.2** (a) Differentiate (1) Molecular diffusion vs. Eddy diffusion **07**
(2) Film theory vs. Penetration theory.
- (b) Derive equation for steady state diffusion of gas A through non diffusing gas B. **07**
- OR**
- (b) State Fick's first law of diffusion and explain effect of temperature and Pressure on diffusivity. **07**
- Q.3** (a) Explain equilibrium solubility of gas in liquid for two component system. **07**
- (b) Explain Raoult's law and state characteristics of Ideal solution **07**
- OR**
- Q.3** (a) Discuss various factors considered in selection of solvent for absorption. **07**
- (b) Define absorption factor and explain minimum liquid-gas ratio for absorption. **07**
- Q.4** (a) Explain triangular coordinate system for extraction and locate the point showing the mixture having 40% benzene (A), 35% water (B) and 25 % acetic acid (C) on it. **07**
- (b) Explain mixer settler cascade for extraction. **07**
- OR**
- Q.4** (a) Explain choice of solvent for extraction. **07**
- (b) Explain material balance for single stage extraction with its presentation on ternary diagram. **07**
- Q.5** (a) Explain Shank's system for leaching **07**
- (b) Explain continuous counter current decantation with flow diagram. **07**
- OR**
- Q.5** (a) Nitrogen (A) is diffusing through non diffusing Oxygen (B) under a system pressure of $1.03 \times 10^5 \text{ N/m}^2$ at 298 K. The partial pressure of nitrogen at two planes 4.00 mm apart is 12000 and 6000 N/m^2 . If mixture's diffusivity under this condition is $1.2 \times 10^{-5} \text{ m}^2/\text{s}$, calculate molar flux of nitrogen. **07**
- (b) Methanol and ethanol have vapor pressure of 2710 mmHg and 1635 mmHg respectively at 100°C . Find total pressure and mole fraction of vapor in contact with liquid containing 30% methanol and 70 % ethanol by mole. **07**

- પ્ર- ૧ અ. વ્યાખ્યા આપો: (૧) ડિફ્યુઝીવીટી (૨) એક્સટ્રેક્શન (૩) આઇડીયલ ટ્રે (૪) કાસ્કેડ (૫) સિલેક્ટીવીટી (૬) એબ્સોર્પશન (૭) ઓવરઓલ ટ્રે એફીશીયંસી. ૭
- બ. માસ ટ્રાંસફર એટલે શું? એની વિવિધ રીતોનું વર્ણન કરો. ૭
- પ્ર- ૨ અ. તફાવત આપો. (૧) મોલિક્યુલર ડિફ્યુઝન અને એડી ડિફ્યુઝન(૨) ફીલ્મ થીયરી અને પેનેટ્રેશન થીયરી. ૭
- બ. સ્ટેડીસ્ટેટ ડિફ્યુઝન માટે વાયુ (A) ડિફ્યુઝીવ અને વાયુ (B) નોનડિફ્યુઝીવ માટેનું સમીકરણ તારવો. ૭

અથવા

- બ. ડિફ્યુઝન માટે ફિક્સના નિયમનું કથન આપો અને ડિફ્યુઝીવીટી ઉપર તાપમાન અને દબાણના અસરની ચર્ચા કરો. ૭
- પ્ર- ૩ અ. વાયુની પ્રવાહીમાં સંતુલિત દ્રવ્યતાની ચર્ચા કરો(દ્વીઘટક પ્રણાલી). ૭
- બ. રાઉલ્ટના નિયમની ચર્ચા કરો તથા આદર્શ દ્રાવણની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. ૭

અથવા

- પ્ર- ૩ અ. એબ્સોર્પશન માટે દ્રાવકની પસંદગી ઉપર અસર કરતા પરિબલોનું વર્ણન કરો.. ૭
- બ. એબ્સોર્પશન ફેક્ટરની વ્યાખ્યા આપો તથા લઘુત્તમ પ્રવાહી- વાયુ ગુણોત્તરની ચર્ચા કરો. ૭
- પ્ર- ૪ અ. એક્સટ્રેક્શન માટે ટ્રાઇએંગ્યુલર કો-ઓર્ડીનેટ પ્રણાલીની ચર્ચા કરો તથા એના પર 40% બેંઝીન (A), 35% પાણી (B) અને 25 % એસિટીક એસિડ (C)ના મિશ્રણનું બિંદુ દર્શાવો. ૭
- બ. એક્સટ્રેક્શન માટે “મિક્સર સેટલર” કાસ્કેડની ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

- પ્ર- ૪ અ. એક્સટ્રેક્શન માટે દ્રાવક પસંદગી વિશે ચર્ચા કરો. ૭
- બ. સિંગલ સ્ટેજ એક્સટ્રેક્શન માટે મટીરીયલ બેલેન્સ વર્ણવો તથા ટર્નરી ડાયાગ્રામ પર એની રજુઆત દર્શાવો. ૭
- પ્ર- ૫ અ. લીચીંગ માટે શેક સિસ્ટમની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. ૭
- બ. કંટીન્યુઅસ કાઉંટર કરંટ ડીકેન્ટેશનની ફ્લોડાયાગ્રામ સાથે ચર્ચા કરો. ૭

અથવા

- પ્ર- ૫ અ. નાઇટ્રોજન (A)નું નોનડીફ્યુઝીવ ઓક્સિજન(B)માંથી $1.03 \times 10^5 \text{ N/m}^2$ દબાણે તથા 298 K તાપમાને ડિફ્યુઝન થાય છે. 4.00 mm દૂર આવેલ બે સમતલ પર નાઇટ્રોજનનું આંશિક દબાણ 12000 અને 6000 N/m^2 છે. જો આ સ્થિતિમાં નાઇટ્રોજનની ડિફ્યુઝીવીટી $1.2 \times 10^{-5} \text{ m}^2/\text{s}$ હોય તો નાઇટ્રોજનનો મોલર ફ્લક્સ ગણો. ૭
- બ. 100°C તાપમાને મિથેનોલ અને ઇથેનોલનું બાષ્પદબાણ અનુક્રમે 2710 mmHg અને 1635mmHg છે તો 30%(મોલ) મિથેનોલ અને 70 % (મોલ) ઇથેનોલ ધરાવતા પ્રવાહીના સમ્પર્કમાં રહેલ બાષ્પનું કુલદબાણ અને એના આંશિક મોલની ગણતરી કરો. ૭
